

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. ชื่อผู้ให้ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล .....นางละเอียด แก้วตา.....ชื่อเล่น ละเอียด

วัน / เดือน / ปีเกิด .....๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๑.....อายุ.....๗๔.....ปี

๒. เลขบัตรประจำตัวประชาชน ...

๓. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่.....๕๖.....หมู่ที่.....๑.....ตำบล.....โคกสะอาด.....

อำเภอหนองแสง.....จังหวัดสระบุรี.....รหัสไปรษณีย์.....๑๘๑๓๐.....

โทรศัพท์มือถือ.....๐๙๒-๓๗๔๐๖๓๐.....E-mail :.....-

ตอนที่ ๒ องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ในช่อง ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น .....โพพัญญา.....

๑. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทย
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสวัสดิการ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการองค์กร
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศาสนาและประเพณี

๒. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด
- มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง
- มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์

๓. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- สืบทอดจากบรรพบุรุษ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

๔. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) ..... ๖๐ ..... ปี

๕. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
 ส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

๖. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
 สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ผ่านวิทยากรชุมชน
 สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

๗. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

หญ้าคาเป็นวัสดุพื้นถิ่นที่มีในแต่ละพื้นที่ ดั้งนั้น จึงนิยมนำมาทำเป็นหลังคา ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาของคนสมัยก่อน ซึ่งเป็นการหาวัสดุที่อยู่ใกล้ตัวมาใช้เป็นที่หลบแดด ลม ฝน และเป็นต้นแบบของหลังคาชนิดใหม่ๆ เช่นเดียวกับพื้นที่ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี เป็นพื้นที่ทำนา ซึ่งในบริเวณคั่นนาจะมีหญ้าคาเกิดขึ้น ชาวบ้านบางส่วนจึงนำหญ้าคามาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตหลายอย่างด้วยกัน อาทิ นำมาไฟเป็นดับทำเป็นที่มุงหลังคา เช่น ใช้มุงหลังคากระท่อม เล้าไก่ เล้าเป็ด คอกเลี้ยงหมู เป็นต้น ในแง่การนำหญ้าคามาไฟเป็นดับ แล้วนำไปใช้มุงหลังคา ซึ่งหากมีจำนวนมาก เหลือจากใช้สอยในครัวเรือนแล้ว จึงจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว แต่ไม่มากนัก เนื่องจากปัจจุบันหญ้าคาหาได้ยากขึ้น เพราะส่วนใหญ่จะถูกเผาหรือทำลายพร้อมๆ กับวัชพืชอื่นๆ ในพื้นที่นา ทั้งนี้ หลังคาหญ้าคาดีมีข้อดี ได้แก่

- ๑) เป็นวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น
- ๒) เป็นวัสดุจากธรรมชาติที่ช่วยลดภาวะโลกร้อนได้
- ๓) มีราคาถูก
- ๔) ทำให้อาคารมีความเย็นไม่ร้อนเหมือนหลังคาชนิดอื่นๆ
- ๕) ช่วยลดภาวะทางเสียงตอนฝนตก
- ๖) ย่อยสลายได้ง่าย
- ๗) การซ่อมแซมๆ ได้ง่ายไม่ยุ่งยาก
- ๘) ไม่ต้องใช้อุปกรณ์ในการทำหลังคามาก
- ๙) ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ
๑๐. น้ำหนักเบา

ข้อเสีย

- ๑) เวลาฝนตกหนักๆ น้ำจะรั่ว
- ๒) ระยะเวลาการใช้งานสั้น
- ๓) ติดไฟง่ายเพราะเป็นวัสดุจากธรรมชาติ
- ๔) เศษหญ้าคาร่วงลงพื้น
- ๕) วางรูปแบบของหลังคาได้น้อยเมื่อเทียบกับหลังคาชนิดอื่น
- ๖) ความแข็งแรงน้อย

๘. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ระบุรายละเอียด เช่น วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ วิธีทำ)

การไฟหญ้าคา

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. ไม้ขนาดเล็กเรียวยาวขนาดลำต้นตรงประมาณเท่ากับหัวนิ้วมือ มีความยาวประมาณ ๑.๒๐ เมตร หรือมากกว่านั้นก็ได้
๒. เชือกฟางหรือเชือกมัดฟาง ชาวบ้านบางคนอาจใช้เชือกที่ทำจากเปลือกไม้ที่มีลักษณะแข็งแรงพอสมควร เพื่อเวลาที่ไฟเชือกจะได้ไม่ขาด
๓. รวงไม้สำหรับวางไม้ในข้อที่ ๑ เพื่อให้ได้ขนาดตามความต้องการ และเพื่อให้เวลาที่ไฟมีความสมดุลตลอดแนว ทั้งนี้ เพื่อให้ดูออกมามีลักษณะที่ประณีต สวยงาม

วิธีการทำ

- ๑) นำหญ้าคาที่ได้รัดน้ำและมีความอ่อนพอประมาณแล้วมาวางลงบนรางไม้ให้เต็มรางไม้
- ๒) นำไม้ที่เตรียมไว้ขนาดประมาณเท่าหัวนิ้วแม่มือ่นั้น มาวางไว้บนรางไม้ที่ละหนึ่งอันเท่านั้น เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการไฟ
- ๓) เริ่มไฟหญ้าคา โดยการหยิบหญ้าคาที่ละหยิบมือพับลงบนไม้ที่เตรียมไว้ขนาดประมาณเท่าหัวนิ้วแม่มือ่นั้น ใช้เชือกที่เตรียมไว้มัดให้แน่นลักษณะคล้ายการเย็บผ้า และให้ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งหมดความยาวของไม้นั้น พอเสร็จก็ให้มัดให้แน่น แล้วนำไปตากแดดให้แห้งอีกครั้ง พอแห้งแล้วก็ให้เก็บทับๆกันที่ละสิบดับสลับกันไปมา ทั้งนี้ เพื่อจะได้สะดวกในเวลาเคลื่อนย้ายและนับขายต่อไป

๙. รูปภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่น (รูปภาพต้องมีความชัดเจน)

๑๐. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของท่านมีการรับรองทางวิทยาศาสตร์หรือทางกฎหมายหรือไม่

เช่น เลขสารบบอาหาร (เครื่องหมาย อย.), เลขทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์, เลขทะเบียน GAP/GMP เป็นต้น

ไม่มี

มี

๑๑. การส่งเสริมและจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่น โครงการ/กิจกรรมที่มีการดำเนินงานของภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าว

การศึกษา วิจัย (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การอนุรักษ์ ฟื้นฟู (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การสืบสานและถ่ายทอด (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การสืบสานและถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น “การไพหล้าคา” ได้รับการถ่ายทอดในกิจกรรมผู้สูงวัยใส่ใจแบ่งปันภูมิปัญญาไทยให้ชุมชน” ตามโครงการโรงเรียนครอบครัวตำบลโคกสะอาด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโคกสะอาด และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ วัดหนองนกชุม หมู่ที่ ๑ ตำบลโคกสะอาด กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ผู้สูงอายุและสมาชิกในครอบครัวในพื้นที่ จำนวน ๕๐ คน งบประมาณในการดำเนินการกิจกรรมดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จำนวน ๑๒,๖๐๐.- บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน)

การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การดำเนินงานด้านอื่น ๆ (ระบุวิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น “การไพหล้าคา” โดยองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดดำเนินการเผยแพร่ทางเว็บไซต์หน่วยงาน ได้แก่ <https://www.koksaard.go.th>

๑๒. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล..... นางสาวสุพิศ แจ่มพิมาย

ตำแหน่ง..... นักพัฒนาชุมชน

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ..... ๐๘๖-๒๔๔๔๔๔๕๕๑

หน่วยงาน..... องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

ที่อยู่เลขที่..... ๘๘ อาคาร..... หมู่ ๒ ซอย.....

ถนน..... ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี.....

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสำรวจ

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. ชื่อผู้ให้ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล ..... นางละออง หินอ่อน ..... ชื่อเล่น ..... ออง .....

วัน / เดือน / ปีเกิด ..... ๗ เมษายน ๒๕๕๒ ..... อายุ ..... ๗๕ ..... ปี

๒. เลขบัตรประจำตัวประชาชน ..... ██████████

๓. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

บ้านเลขที่ ..... ๑๐ ..... หมู่ที่ ๗ ตำบล โคกสะอาด .....

อำเภอหนองแซง ..... จังหวัดสระบุรี ..... รหัสไปรษณีย์ ..... ๑๘๑๗๐ .....

โทรศัพท์มือถือ ..... ๐๘๒-๗๘๙๑๑๙๑ ..... E-mail : .....

ตอนที่ ๒ องค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ในช่อง ของแบบสำรวจ

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น ..... งานจักสานจากไม้ไผ่ : กระดัง, ตะแกรง, กระบุง, ตะกร้า, กระจาด, และข้อง .....

๗. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทย
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสวัสดิการ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการองค์กร
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศาสนาและประเพณี

๘. สถานะการคงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบัน (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด
- มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่
- มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง
- มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์

๙. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้เพียง ๑ ข้อ)

- สืบทอดจากบรรพบุรุษ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม

๑๐. ระยะเวลาการได้มาของภูมิปัญญา (ระบุจำนวนปี) .....๕๗.....ปี

๑๑. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
 ส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

๑๒. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน
 สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ผ่านวิทยากรชุมชน
 สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่/ ใช้เฉพาะบุคคล
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

๗. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

กระดัง

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. ไม้ไผ่
๒. หวาย
๓. มีดโต้
๔. เลื่อยมือ

วิธีการทำ

๑. เริ่มจากการตัดไม้ไผ่ยาวประมาณ ๒ เมตร จากนั้นจึงนำไม้ไผ่มาเหลาให้เป็นเส้นบางพอสมควรแล้วนำมาวางเรียงกัน ๘ เส้น นำไม้ไผ่มาสานเป็นลายจัดกัน ๒ เส้น จากนั้นจึงสานต่อไปเรื่อยๆ ให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ (กรณีจักสานเป็นกระดังลายยักคิ้ว ต้องตัดไม้ไผ่ให้ติดปล้องไม้ไผ่ เพื่อเวลาสานจะทำให้กระดังมีคิ้ว เพื่อที่เวลาฝัดข้าวจะสามารถแบ่งปลายข้าวกับข้าวเต็มเม็ดได้)

๒. เหลาไม้ไผ่มาตัดเพื่อทำเป็นขอบกระดังมาประกอบกันแล้วมัดด้วยเชือก หรือใช้หวายถักลายจูงนาง ส่วนการทำหูกระดัง เพื่อใช้แขวนเก็บกระดังให้เรียบร้อย ด้วยการใช้หวายเจาะทำเป็นปวงติดกับตัวขอบกระดังแล้วใช้หวายพันรอบปวง

๓. ในการใช้กระดังฝัดข้าว สมัยก่อนการใช้กระดังฝัดข้าวของชาวนาจะนำข้าวที่ตำ แล้วมาใส่ไว้ในกระดัง แล้วจึงทำการฝัดโดยใช้มือทั้งสองข้างจับขอบปากกระดังแล้วทำการร่อนโดยให้กระดังขึ้นลงเพื่อฝัดเศษหรือเปลือกข้าวให้ลอยขึ้นมาจากกระดัง เศษและเปลือกข้าวที่มีน้ำหนักเบากว่าเมล็ดข้าวก็จะปลิวออกไปตามแรงลม ส่วนเมล็ดข้าวที่มีน้ำหนักมากกว่าก็จะตกลงมาบนกระดัง

ตะแกรง

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. ไม้ไผ่
๒. หวาย
๓. มีดโต้
๔. เลื่อยมือ

วิธีการทำ

สำหรับวิธีการทำตะแกรง มีวิธีการทำเหมือนการทำกระดัง แต่จะแตกต่างกันตรง การสานตะแกรงจะใช้เส้นไม้ไผ่ที่มีขนาดเล็ก และการสานตะแกรงจะสานให้มีช่องว่างตามขนาดที่ต้องการ

กระบุง

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. ไม้สีสุก สำหรับจักสานเป็นตอก และขอบตะกร้า
๒. หวาย สำหรับถักรัดขอบตะกร้า โดยทำเส้นหวายให้มีขนาดตามที่ต้องการ
๓. มีดโต้หรือพร้า สำหรับผ่า เหลาและจักไม้ไผ่ให้เป็นตอก ขอบปากและไม้ขัดกันตะกร้า รวมทั้งส่วนอื่นๆ ที่จำเป็นเลื่อยมือ สำหรับตัดผ่าแบ่งไม้

วิธีการทำ

๑. นำไม้ไผ่มาตัดเป็นท่อนยาวประมาณ ๕๐ ซม. แล้วผ่าแบ่งก่อนจะนำมาจักเป็นตอก โดยเหลาให้ปลายตอกทั้งสองด้านเท่ากัน
๒. จากนั้นนำตอกมาสานลายขัดไปตามแนวราบยกเส้นหนึ่งกดเส้นหนึ่ง เพื่อให้ตาขัดกันทำต่อเนื่องไปจนได้เป็นแผ่นกว้าง
๓. จากนั้นเหลาไม้ไผ่ให้หนาและแข็งกว่าตอก ๒ ชั้น เสียมปลายทั้งสองด้านให้แหลม เพื่อเสียบเข้าไปในผืนตอกที่สานไว้ งานที่ได้ส่วนนี้จะเป็นพื้นกระบุง จากนั้นจึงสานสานต่อไป ระหว่างสานก็ต้องบังคับให้รูปทรงของพื้นตอกแคบกว้างตามที่กำหนด โดยเฉพาะส่วนที่ขึ้นมาจากพื้นจะบังคับให้ขอบแคบ ส่วนด้านบนจะบังคับให้ปากบานออกไป จากนั้นนำหวายมาเย็บกระบุงเพื่อไม่ให้เส้นตอกที่ขัดกันอยู่นั้นหลุดออกมา
๔. การสานขอบกระบุง เริ่มจากผ่าเส้นหวายออกเป็น ๔-๕ เส้นต่อหนึ่งต้นก่อนจะนำมาเสียดด้วยที่เสียดซึ่งทำอย่างง่าย ๆ โดยใช้ตะปูเจาะฝากระป๋องนม เป็นรูขนาดต่างๆ เมื่อเสียดจนได้หวายตามที่ต้องการจึงนำมาสานเป็นขอบกระบุง การถักสานขอบกระบุง เริ่มจากร้อยเส้นหวายยึดขอบที่ประกบปากกระบุงทั้งด้านนอกและด้านในจากจุดเริ่มต้นวนไปเรื่อยๆ จนชนกัน แล้วถักหวายรัดช่วงล่างปากขอบอีกครั้ง ถัดขึ้นมาจะร้อยหวายเป็นลายจุงนางให้ด้านหน้าหวายคลุมขอบสันปากกระบุงอย่างสวยงาม ส่วนด้านข้างกระบุงทั้งสี่ด้านจะใช้หวายทำเป็นบ่วงออกจากตัวกระบุงและพันด้วยหวายสำหรับใส่เชือกร้อยขึ้นจากก้นกระบุงด้านนอกใช้สำหรับหาบได้
๕. ส่วนกระบุงหาบ จะใส่หวายทำเสาแทรกและถักด้วยหวายจนมิดสำหรับหาบ
๖. ส่วนกระบุงมีฝาปิดสำหรับใส่เงินของแม่ค้า มีวิธีการทำเหมือนการทำกระบุงแต่จะทำขนาดเล็กกว่า และจะทำฝาปิดโดยทำเป็นกระดังขนาดเล็กหงายขึ้นเพื่อปิดเป็นฝา ซึ่งจะใช้หวายถักคล้องตัวกระบุงกับฝาปิดให้ติดกัน

กระดาษ

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. ไม้สี่สูก
๒. หวาย
๓. มีดโต้ สำหรับตัดผ้าแบ่งไม้
๔. เลื่อยมือ

วิธีการทำ

๑. การสานกระดาษมีกรรมวิธีการสานเช่นเดียวกับกระบุง แต่กระดาษจะมีขนาดกว้างและตื้นกว่าความโดดเด่นของการสานกระดาษ อยู่ที่การนำหวายทั้งสองด้านกับไม้ขัดด้านล่างกันกระดาษแบบสลับกัน
๒. นำหวายทั้งสองด้านกับไม้ขัดด้านล่างกันกระดาษแบบสลับกัน
๓. นำหวายทั้งสองเส้นที่ผูกมัดกันด้านบนแล้วใช้หวายเส้นเล็กที่เสียดแล้วมาผูกมัด ให้ติดกันพร้อมตกแต่งให้มีช่องไว้สอดคาน และเพื่อให้สาแทรกแข็งแรงมากขึ้นก็ผูกร่องเส้นหวายผ่านตัวกระดาษเป็นช่วงๆ โดยรอบทำอย่างนี้กับกระดาษทั้งสองใบก็จะได้กระดาษพร้อมสาแทรกในตัว

ข้อใส่ปลา

ข้อเป็นเครื่องจักสานชนิดหนึ่ง สานด้วยผิวไม้ไผ่ ปากแคบอย่างคอกหม้อ มีฝาปิดเปิดได้ เรียกว่า ฝาข้อ ข้อมีชนิดที่ทำด้วยกะลามะพร้าว และใช้ไม้ไผ่สานเป็นรูปกรวย ปลายกรวยแหลมปลอยเป็นซี่ไม้ไผ่เรียกว่า งาแขง ข้อใช้สำหรับใส่ ปลาปู กุ้ง หอย กบ เขียด ใช้ในเวลาที่จะออกหาปลา โดยผูกข้อไว้ที่เอว

วัสดุ - อุปกรณ์

๑. ไม้ไผ่ที่จักเป็นเส้น และเหลาเป็นเส้นบางๆตามความยาวที่ต้องการ
๒. มีดสำหรับเหลา ๑ อัน ต้องเป็นมีดที่คม
๓. เศษผ้าสำหรับพันที่นิ้วชี้ ใช้งานเมื่อเหลาไม้ไผ่ป้องกันการบาดมือ
๔. ท่อนไม้ที่เหลาเป็นทรงกลม สำหรับทำแบบขนาดของปากตะข้อง

วิธีการทำ

๑. นำไม้ไผ่ที่เป็นลำมาผ่า แล้วจักให้เป็นเส้นๆ เสร็จแล้วเหลาให้เป็นเส้นบางๆ จะใช้เฉพาะที่ผิวเปลือกนอกในการสานตะข้อง เพราะจะมีความทนทาน กว่าที่ใช้ไส้ข้างใน
๒. ในการเหลาจะเหลาไว้หลายขนาด ถ้านำมาสานที่ตัวข้อจะใช้เส้นที่ยาวและแบน ถ้านำมาทำที่ปากข้อจะใช้เส้นเล็กและกลม เพื่อความแน่นหนาและคงทน
๓. ทำการสานโดยสานตั้งแต่ฐานของข้อขึ้นมาก่อน โดยสานเป็นการสลับ ๑ เว้น ๑

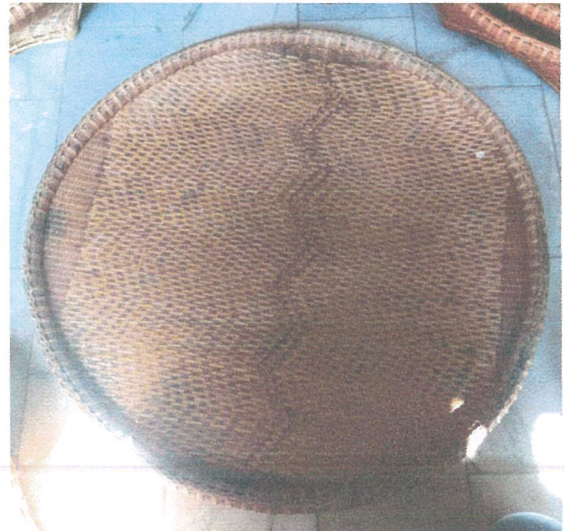
๑๓. รูปภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่น (รูปภาพต้องมีความชัดเจน)

กระด้ง (ลายธรรมดา)

กระด้ง (ลายยักควิว)

ตะแกรง

กระบุง

กระบุงทาบ

กระบุงใส่เงิน

ตะกร้า

กระจาด

๙. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของท่านมีการรับรองทางวิทยาศาสตร์หรือทางกฎหมายหรือไม่

เช่น เลขสารบบอาหาร (เครื่องหมาย อย.), เลขทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์, เลขทะเบียน GAP/GMP เป็นต้น

ไม่มี

มี

๑๐. การส่งเสริมและจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่น โครงการ/กิจกรรมที่มีการดำเนินงานของภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าว

การศึกษา วิจัย (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การอนุรักษ์ ฟื้นฟู (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การสืบสานและถ่ายทอด (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

- เคยถ่ายทอดภูมิปัญญางานจักสานแก่นักเรียนโรงเรียนวัดหนองกะชาตุ ปี พ.ศ.๒๕๕๘

- เคยถ่ายทอดภูมิปัญญางานจักสานแก่ประชาชนที่สนใจในกิจกรรมหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ปี พ.ศ.๒๕๖๒

การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

การดำเนินงานด้านอื่น ๆ (ระบุวิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)

..... การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น “จักสานไม้ไผ่” โดยองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดดำเนินการเผยแพร่ทางเว็บไซต์หน่วยงาน ได้แก่ <https://www.koksaard.go.th>

ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล..... นางสาวสุพิศ แจ้งพิมาย

ตำแหน่ง..... นักพัฒนาชุมชน

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ..... ๐๘๖-๒๔๔๔๘๘๕๑

หน่วยงาน..... องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

ที่อยู่เลขที่..... ๘๙ อาคาร..... - หมู่ ๒ ซอย..... -

ถนน..... ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี.....

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสำรวจ

แบบประวัติคลังปัญญาผู้สูงอายุ จังหวัดสระบุรี

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อ-สกุล นางละเอียด แก้วตา

เลขประจำตัวประชาชน

วันเดือนปีเกิด ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๒-๓๗๔๐๖๓๐

๒. ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน (เลขรหัสประจำบ้าน ๑๙๐๕-๐๐๐๐๔๗-๙)

บ้านเลขที่ ๕๖ หมู่ที่ ๑ ซอย ตำบลโคกสะอาด

อำเภอหนองแขง จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๓๐

๓. ที่อยู่ปัจจุบัน ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

บ้านเลขที่ ๕๖ หมู่ที่ ๑ ซอย ตำบล โคกสะอาด

อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๓๐

๔. สถานภาพ โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต)๕. ความพิการ บกพร่องทางการเห็น/การได้ยิน การเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย การเรียนรู้/สติปัญญา อื่นๆ.....๖. การศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา (ปวช. / ปวส.) ปริญญาตรี อื่น ๆ.....

๗. อาชีพปัจจุบัน ทำนา รายได้เฉลี่ย ๑,๐๐๐.- บาท/เดือน

๘. สาขาคลังปัญญาผู้สูงอายุ

ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)	ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)
๑	การศึกษา		๒	การแพทย์และสาธารณสุข	
๓	การเกษตร		๔	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๕	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		๖	วิศวกรรม	
๗	สถาปัตยกรรม		๘	พัฒนาสังคม	
๙	กฎหมาย		๑๐	การเมืองการปกครอง	
๑๑	ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี		๑๒	ศาสนา จริยธรรม	
๑๓	พาณิชย์และบริการ		๑๔	ความมั่นคง	
๑๕	บริหารจัดการและบริหารธุรกิจ		๑๖	การประชาสัมพันธ์	
๑๗	คมนาคมและการสื่อสาร		๑๘	พลังงาน	
๑๙	ต่างประเทศ		๒๐	อุตสาหกรรม และหัตถกรรม	การไฟฟ้าฯ
๒๑	ภาษา วรรณคดี วรรณศิลป์		๒๒	วาทยศิลป์	
๒๓	อื่น ๆ				

/๙. รายละเอียด ...

๙. รายละเอียดคลังปัญญาผู้สูงอายุ/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน (ระบุคำอธิบาย/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน)

.....นางละเอียด แก้วตา อายุ ๗๔ ปี มีความรู้เกี่ยวกับการโพยั่วคา โดยเรียนรู้จากญาติผู้ใหญ่ ตั้งแต่อายุ ๑๕ ปี จนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มแรกที่ได้เรียนรู้ก็ฝึกฝนและนำความรู้ดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และทำใช้ในครัวเรือน ซึ่งหากมีจำนวนมากก็จำหน่ายเพื่อสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งพญาคาที่โพเป็นต้นแล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตหลายอย่าง เช่น ใช้มุงหลังคากระท่อม, เล้าไก่, เล้าเป็ด, คอกเลี้ยงหมู เป็นต้น

การโพยั่วคา

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. ไม้ขนาดเล็กเรียวยาวขนาดลำต้นตรงประมาณเท่ากับหัวนิ้วมือ มีความยาวประมาณ ๑.๒๐ เมตร หรือมากกว่านั้นก็ได้
๒. เชือกฟางหรือเชือกมัดฟาง ชาวบ้านบางคนอาจใช้เชือกที่ทำจากเปลือกไม้ที่มีลักษณะแข็งแรงพอสมควร เพื่อเวลาที่โพเชือกจะได้ไม่ขาด
๓. รางไม้สำหรับวางไม้ในข้อที่ ๑ เพื่อให้ได้ขนาดตามความต้องการ และเพื่อให้เวลาที่โพมีความสมดุลตลอดแนว ทั้งนี้ เพื่อให้ดูออกมามีลักษณะที่ประณีต สวยงาม

วิธีการทำ

- ๑) นำพญาคาที่ได้รัดน้ำและมีความอ่อนพอประมาณแล้วมาวางลงบนรางไม้ให้เต็มรางไม้
- ๒) นำไม้ที่เตรียมไว้ขนาดประมาณเท่าหัวนิ้วแม่มือ นั้น มาวางไว้บนรางไม้ที่ละหนึ่งอันเท่านั้น เพื่อให้สะดวก

และง่ายต่อการโพ

๓) เริ่มโพยั่วคา โดยการหยิบพญาคาที่ละหยิบมือพับลงบนไม้ที่เตรียมไว้ขนาดประมาณเท่าหัวนิ้วแม่มือ จากนั้น ใช้เชือกที่เตรียมไว้มัดให้แน่นลักษณะคล้ายการเย็บผ้า และให้ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งหมดความยาวของไม้ นั้น พอเสร็จก็ให้มัดให้แน่น แล้วนำไปตากแดดให้แห้งอีกครั้ง พอแห้งแล้วก็ให้เก็บห่อเก็บกันที่ละสิบดับสลับกันไปมา ทั้งนี้ เพื่อจะได้สะดวกในเวลาเคลื่อนย้ายและนับขายต่อไป

๑๐. ความเป็นมาของคลังปัญญาผู้สูงอายุ

.....พญาคาเป็นวัสดุพื้นถิ่นที่มีในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น จึงนิยมนำมาทำเป็นหลังคา ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาของคนสมัยก่อน ซึ่งเป็นการหาวัสดุที่อยู่ใกล้ตัวมาใช้เป็นที่หลบแดด, ลม, ฝน และเป็นต้นแบบของหลังคาชนิดใหม่ๆ เช่นเดียวกับพื้นที่ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี เป็นพื้นที่ทำนา ซึ่งในบริเวณคันทนาจะมีพญาคาเกิดขึ้น ชาวบ้านบางส่วนจึงนำพญาคามาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตหลายอย่างด้วยกัน เช่น ใช้มุงหลังคากระท่อม, เล้าไก่, เล้าเป็ด, คอกเลี้ยงหมู เป็นต้น ในแง่การนำพญาคามาโพเป็นต้น แล้วนำไปใช้มุงหลังคา ซึ่งหากมีจำนวนมาก เหลือจากใช้สอยในครัวเรือนแล้ว จึงจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว แต่ไม่มากนัก เนื่องจากปัจจุบันพญาคาหาได้ยากขึ้น เพราะส่วนใหญ่จะถูกเผาหรือทำลายพร้อมๆ กับวัชพืชอื่นๆ ในพื้นที่นา เป็นวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น สำหรับข้อดีของหลังคาที่ทำจากพญาคา ได้แก่ เป็นวัสดุจากธรรมชาติที่ช่วยลดภาวะโลกร้อนได้, มีราคาถูก, ทำให้อาคารมีความเย็นไม่ร้อนเหมือนหลังคาชนิดอื่นๆ, ช่วยลดภาวะทางเสียงตอนฝนตก, ย่อยสลายได้ง่าย, การซ่อมแซมๆ ได้ง่ายไม่ยุ่งยาก, ไม่ต้องใช้อุปกรณ์ในการทำหลังคา, ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ, น้ำหนักเบา ส่วนข้อเสียของหลังคาที่ทำจากพญาคา ได้แก่ เวลาฝนตกหนักๆ น้ำจะรั่ว, ระยะเวลาการใช้งานสั้น, ติดไฟง่ายเพราะเป็นวัสดุจากธรรมชาติ, เศษพญาคาร่วงลงพื้น, วางรูปแบบของหลังคาได้น้อยเมื่อเทียบกับหลังคาชนิดอื่น, ความแข็งแรงน้อย

๑๑. การเผยแพร่คลังปัญญาผู้สูงอายุต่อชุมชน และสังคม

การเผยแพร่คลังปัญญาผู้สูงอายุต่อชุมชน และสังคม โดยเผยแพร่ “การโพยญาติาคา” ได้รับการถ่ายทอดในกิจกรรมผู้สูงวัยใส่ใจ แบ่งปันภูมิปัญญาไทยให้ชุมชน” ตามโครงการโรงเรียนครอบครัวตำบลโคกสะอาด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโคกสะอาด... และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ วัดหนองนกชุม หมู่ที่ ๑ ตำบลโคกสะอาด กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ผู้สูงอายุและสมาชิกในครอบครัวในพื้นที่ จำนวน ๕๐ คน งบประมาณในการดำเนินการกิจกรรมดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จำนวน ๑๒,๖๐๐.- บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน) และเผยแพร่ในศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านนางจิตติมา แสงขาว ตามโครงการสร้างความปรอง-สมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕” เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

..... องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดดำเนินการเผยแพร่คลังปัญญาผู้สูงอายุ “การโพยญาติาคา” ทางเว็บไซต์หน่วยงาน ได้แก่ <https://www.koksaard.go.th>.....

๑๒. แนวคิดการพัฒนาคลังปัญญาผู้สูงอายุให้ทันสมัย และสอดคล้องกับโลกปัจจุบัน

.....

.....

.....

๑๓. รูปภาพประกอบคลังปัญญาผู้สูงอายุ (รูปภาพต้องมีความชัดเจน)

๑๔. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล.....นางสาวสุพิศ แจ่มทิมาย.....

ตำแหน่ง.....นักพัฒนาชุมชน.....

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ.....๐๘๖-๒๔๔๙๘๕๑.....

หน่วยงาน.....องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด.....

ที่อยู่เลขที่.....๘๙.....อาคาร.....-.....หมู่.....๒.....ซอย.....-.....

ถนน.....-.....ตำบลโคกสะอาด.....อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี.....

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสำรวจ

แบบประวัติคลังปัญญาผู้สูงอายุ จังหวัดสระบุรี

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อ-สกุล นางละออง หินอ่อน

เลขประจำตัวประชาชน

วันเดือนปีเกิด ๗ เมษายน ๒๕๕๒ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๒-๗๘๕๑๑๕๑

๒. ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน (เลขรหัสประจำบ้าน ๑๕๐๕-๐๐๐๑๕๙-๙)

บ้านเลขที่ ๑๐ หมู่ที่ ๗ ซอย ตำบล โคกสะอาด

อำเภอหนองแซง จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๗๐

๓. ที่อยู่ปัจจุบัน ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

บ้านเลขที่ ๑๐ หมู่ที่ ๗ ซอย ตำบล โคกสะอาด

อำเภอ หนองแซง จังหวัดสระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๗๐

๔. สถานภาพ โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต)๕. ความพิการ บกพร่องทางการเห็น/การได้ยิน การเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย การเรียนรู้/สติปัญญา อื่นๆ.....๖. การศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา (ปวช. / ปวส.) ปริญญาตรี อื่น ๆ.....

๗. อาชีพปัจจุบัน ทำนา รายได้เฉลี่ย ๓,๐๐๐.- บาท/เดือน

๘. สาขาคลังปัญญาผู้สูงอายุ

ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)	ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)
๑	การศึกษา		๒	การแพทย์และสาธารณสุข	
๓	การเกษตร		๔	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๕	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		๖	วิศวกรรม	
๗	สถาปัตยกรรม		๘	พัฒนาสังคม	
๙	กฎหมาย		๑๐	การเมืองการปกครอง	
๑๑	ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี		๑๒	ศาสนา จริยธรรม	
๑๓	พาณิชย์และบริการ		๑๔	ความมั่นคง	
๑๕	บริหารจัดการและบริหารธุรกิจ		๑๖	การประชาสัมพันธ์	
๑๗	คมนาคมและการสื่อสาร		๑๘	พลังงาน	
๑๙	ต่างประเทศ		๒๐	อุตสาหกรรม และหัตถกรรม	งานจักสานไม้ไผ่ ได้แก่ กระด้ง, ตะแกรง, กระบุง, ตะกร้า, กระจาด และข้อง
๒๑	ภาษา วรรณคดี วรรณศิลป์		๒๒	วาทศิลป์	
๒๓	อื่น ๆ				

/๙. รายละเอียด ...

๙. รายละเอียดคั้งปัญหาผู้สูงอายุ/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน (ระบุคำอธิบาย/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน)

.....นางละออง หินอ่อน อายุ ๗๔ ปี มีความรู้เกี่ยวกับการจักสานไม้ไผ่ เป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน ได้แก่ กระดัง, ตะแกรง, กระบุง, ตะกร้า, กระจาด และข้อง โดยเรียนรู้จากบิดา ตั้งแต่อายุ ๑๗ ปี หลังจากที่ได้เรียนรู้ก็หมั่นฝึกฝน และนำความรู้ดังกล่าวมาจักสานเป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน ซึ่งหากมีจำนวนมากก็จำหน่ายเพื่อสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วย ปัจจุบันการจักสานไม้ไผ่ในท้องถิ่นยังไม่มีผู้สนใจสืบทอด ส่วนชิ้นงานที่เหลืออยู่ก็เก็บไว้ใช้ในครัวเรือนและเก็บรักษาไว้ให้ลูกหลาน

กระดัง

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. ไม้ไผ่
๒. หวาย
๓. มีดโต้
๔. เลื่อยมือ

วิธีการทำ

๑. เริ่มจากการตัดไม้ไผ่ยาวประมาณ ๒ เมตร จากนั้นจึงนำไม้ไผ่มาเหลาให้เป็นเส้นบางพอสมควรแล้วนำมาวางเรียงกัน ๘ เส้น นำไม้ไผ่มาสานเป็นลายจัดกัน ๒ เส้น จากนั้นจึงสานต่อไปเรื่อย ๆ ให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ (กรณีจักสานเป็นกระดังลายยักคิ้ว ต้องตัดไม้ไผ่ให้ติดปล้องไม้ไผ่ เพื่อเวลาสานจะทำให้กระดังมีคิ้ว เพื่อที่เวลาฝัดข้าวจะสามารถแบ่งปลายข้าวกับข้าวเต็มเม็ดได้)

๒. เหลาไม้ไผ่มาตัดเพื่อทำเป็นขอบกระดังมาประกอบกันแล้วมัดด้วยเชือก หรือใช้หวายถักลายจูงนาง ส่วนการทำหูกกระดัง เพื่อใช้แขวนเก็บกระดังให้เรียบร้อย ด้วยการนำหวายเจาะทำเป็นปวงติดกับตัวขอบกระดังแล้วใช้หวายพันรอบปวง

๓. ในการใช้กระดังฝัดข้าว สมัยก่อนการใช้กระดังฝัดข้าวของชาวนาจะนำข้าวที่ดำ แล้วมาใส่ไว้ในกระดัง แล้วจึงทำการฝัดโดยใช้มือทั้งสองข้างจับขอบปากกระดังแล้วทำการร่อนโดยให้กระดังขึ้นลงเพื่อฝัดเศษหรือเปลือกข้าวให้ลอยขึ้นมาจากกระดัง เศษและเปลือกข้าวที่มีน้ำหนักเบากว่าเมล็ดข้าวก็จะปลิวออกไปตามแรงลม ส่วนเมล็ดข้าวที่มีน้ำหนักมากกว่าก็จะตกลงมาบนกระดัง

ตะแกรง

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. ไม้ไผ่
๒. หวาย
๓. มีดโต้
๔. เลื่อยมือ

วิธีการทำ

สำหรับวิธีการทำตะแกรง มีวิธีการทำเหมือนการทำกระดัง แต่จะแตกต่างกันตรง การสานตะแกรงจะใช้เส้นไม้ไผ่ที่มีขนาดเล็ก และการสานตะแกรงจะสานให้มีช่องว่างตามขนาดที่ต้องการ

กระbung

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. ไม้สี่สูก สำหรับจักสานเป็นตอก และขอบตะกร้า
๒. หวาย สำหรับถักรัดขอบตะกร้า โดยทำเส้นหวายให้มีขนาดตามที่ต้องการ
๓. มีดโต้หรือพร้า สำหรับผ่า เหลาและจักไม้ไฟให้เป็นตอก ขอบปากและไฟขัดกันตะกร้า รวมทั้งส่วนอื่นๆ ที่จำเป็นเลื่อยมือ สำหรับตัดผ้าแบ่งไม้

วิธีการทำ

๑. นำไม้ไฟมาตัดเป็นท่อนยาวประมาณ ๕๐ ซม. แล้วผ่าแบ่งก่อนจะนำมาจักเป็นตอก โดยเหลาให้ปลายตอกทั้งสองด้านเท่ากัน
๒. จากนั้นนำตอกมาสานลายขัดไปตามแนวราบยกเส้นหนึ่งกดเส้นหนึ่ง เพื่อให้ตาขัดกันทำต่อเนื่องไปจนได้เป็นแผ่นกว้าง
๓. จากนั้นเหลาไม้ไฟให้หนาและแข็งกว่าตอก ๒ ชั้น เสียมปลายทั้งสองด้านให้แหลม เพื่อเสียบเข้าไปในผืนตอกที่สานไว้ งานที่ได้ส่วนนี้จะเป็นพื้นกระbung จากนั้นจึงสานสานต่อไป ระหว่างสานก็จะต้องบังคับให้รูปทรงของพื้นตอกแคบกว้างตามที่กำหนด โดยเฉพาะส่วนที่ขึ้นมาจากพื้นจะบังคับให้ขอบแคบ ส่วนด้านบนจะบังคับให้ปากบานออกไป จากนั้นนำหวายมาเย็บกระbung เพื่อไม่ให้เส้นตอกที่ขัดกันอยู่นั้นหลุดออกมา
๔. การสานขอบกระbung เริ่มจากผ่าเส้นหวายออกเป็น ๔-๕ เส้นต่อหนึ่งต้นก่อนจะนำมาเสียดด้วยที่เสียดซึ่งทำอย่างง่ายๆ โดยใช้ตะปูเจาะฝากระป๋องนม เป็นรูขนาดต่างๆ เมื่อเสียดจนได้หวายตามที่ต้องการจึงนำมาสานเป็นขอบกระbung การถักสานขอบกระbung เริ่มจากร้อยเส้นหวายยึดขอบที่ประกบปากกระbung ทั้งด้านบนและด้านในจากจุดเริ่มต้นวนไปเรื่อยๆ จนชนกัน แล้วถักหวายรัดช่วงล่างปากขอบอีกครั้ง ถัดขึ้นมาจะร้อยหวายเป็นลายจุงนางให้ด้านหน้าหวายคลุมขอบสันปากกระbung อย่างสวยงาม ส่วนด้านข้างกระbung ทั้งสี่ด้านจะใช้หวายทำเป็นบ่วงออกจากตัวกระbung และพันด้วยหวายสำหรับใส่เชือกร้อยขึ้นจากก้นกระbung ด้านนอกใช้สำหรับหาบได้
๕. ส่วนกระbungหาบ จะใส่หวายทำเสาแหรกและถักด้วยหวายจนมิดสำหรับหาบ
๖. ส่วนกระbungมีฝาปิดสำหรับใส่เงินของแม่ค้า มีวิธีการทำเหมือนการทำกระbung แต่จะทำขนาดเล็กกว่า และจะทำฝาปิดโดยทำเป็นกระดังขนาดเล็กหงายขึ้นเพื่อปิดเป็นฝา ซึ่งจะใช้หวายถักคล้องตัวกระbung กับฝาปิดให้ติดกัน

กระจาด

วัสดุ-อุปกรณ์

๕. ไม้สี่สูก
๖. หวาย
๗. มีดโต้ สำหรับตัดผ้าแบ่งไม้
๘. เลื่อยมือ

วิธีการทำ

๑. การสานกระจาดมีกรรมวิธีการสานเช่นเดียวกับกระbung แต่กระจาดจะมีขนาดกว้างและตื้นกว่า ความโดดเด่นของการสานกระจาด อยู่ที่การนำหวายทั้งสองด้านกับไม้ขัดด้านล่างกันกระจาดแบบสลับกัน
๒. นำหวายทั้งสองด้านกับไม้ขัดด้านล่างกันกระจาดแบบสลับกัน

๓. นำหวายทั้งสองเส้นที่ผูกมัดกันด้านบนแล้วใช้หวายเส้นเล็กที่เลียดแล้วมาผูกมัด ให้ติดกันพร้อมตกแต่งให้มีช่องไว้สอดคาน และเพื่อให้เสาแทรกแข็งแรงมากขึ้นก็ผูกร่องเส้นหวายผ่านตัวกระจาดเป็นช่วงๆ โดยรอบ ทำอย่างนี้กับกระจาดทั้งสองใบก็จะได้กระจาดพร้อมเสาแทรกในตัว

ข้อังใส่ปลา

ข้อังเป็นเครื่องจักสานชนิดหนึ่ง สานด้วยผิวไม้ไผ่ ปากแคบอย่างคอกหม้อ มีฝาปิดเปิดได้ เรียกว่า ฝาข้อัง ฝาข้อังมีชนิดที่ทำด้วยกะลามะพร้าว และใช้ไม้ไผ่สานเป็นรูปกรวย ปลายกรวยแหลมปล่อยเป็นซี่ไม้ไผ่เรียกว่า งาแซง ข้อังใช้สำหรับใส่ ปลาปู กุ้ง หอย กบ เขียด ใช้ในเวลาที่จะออกหาปลา โดยผูกข้อังไว้ที่เอว

วัสดุ - อุปกรณ์

๑. ไม้ไผ่ที่จักเป็นเส้น และเหลาเป็นเส้นบางๆ ตามความยาวที่ต้องการ
๒. มีดสำหรับเหลา ๑ อัน ต้องเป็นมีดที่คม
๓. เศษผ้าสำหรับพันที่นิ้วชี้ ใช้งานเมื่อเหลาไม้ไผ่ป้องกันการบาดเจ็บ
๔. ท่อนไม้ที่เหลาเป็นทรงกลม สำหรับทำแบบขนาดของปากตะข้อัง

วิธีการทำ

๑. นำไม้ไผ่ที่เป็นลำมาผ่า แล้วจักให้เป็นเส้นๆ เสร็จแล้วเหลาให้เป็นเส้นบางๆ จะใช้เฉพาะที่ผิวเปลือกนอกในการสานตะข้อัง เพราะจะมีความทนทาน กว่าการใช้ไส้ข้างใน
๒. ในการเหลาจะเหลาไว้หลายขนาด ถ้านำมาสานที่ตัวข้อังจะใช้เส้นที่ยาวและแบน ถ้านำมาทำที่ปากข้อังจะใช้เส้นเล็กและกลม เพื่อความแน่นหนาและคงทน
๓. ทำการสานโดยสานตั้งแต่ฐานของข้อังขึ้นมาก่อน โดยสานเป็นการสลับ ๑ เว้น ๑

๑๐. ความเป็นมาของคลังปัญญาผู้สูงอายุ

.....พื้นที่ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ประชาชนสมัยก่อนปลูกไม้ไผ่เพื่อเป็นทั้งอาหารและทำเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำรงชีวิต เรียกว่าเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ โดยผู้คนมีการสืบทอดการทำงานจักสานกันสืบต่อมา และมีการถ่ายทอดสู่ลูกหลานรุ่นถัดมา เช่นเดียวกับคลังปัญญาผู้สูงอายุนางละออง หินอ่อน อายุ ๗๔ ปี มีความรู้เกี่ยวกับการจักสานไม้ไผ่ เพื่อเป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน ได้แก่ กระจาด, ตะแกรง, กระจับปี่, ตะกร้า, กระจาด และข้อัง โดยเรียนรู้จากบิดา ตั้งแต่อายุ ๑๗ ปี หลังจากที่ได้เรียนรู้ก็หมั่นฝึกฝน และนำความรู้ดังกล่าวมาจักสานเป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน ซึ่งหากมีจำนวนมากก็จำหน่ายเพื่อสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วย ปัจจุบันการจักสานไม้ไผ่ในท้องถิ่นยังไม่มีผู้สนใจสืบทอด ส่วนชิ้นงานที่เหลืออยู่ก็เก็บไว้ใช้ในครัวเรือนและเก็บรักษาไว้ให้ลูกหลานที่สนใจได้ศึกษากันต่อไป

๑๑. การเผยแพร่คลังปัญญาผู้สูงอายุต่อชุมชน และสังคม

การเผยแพร่คลังปัญญาผู้สูงอายุต่อชุมชน และสังคม โดยเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียนโรงเรียนวัดหนองกะอวด ใน ปี พ.ศ.๒๕๕๘ และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดดำเนินการเผยแพร่คลังปัญญาผู้สูงอายุ “งานจักสานไม้ไผ่” ทางเว็บไซต์หน่วยงาน ได้แก่ <https://www.koksaard.go.th>

๑๒. แนวคิดการพัฒนาคลังปัญญาผู้สูงอายุให้ทันสมัย และสอดคล้องกับโลกปัจจุบัน

.....

.....

.....

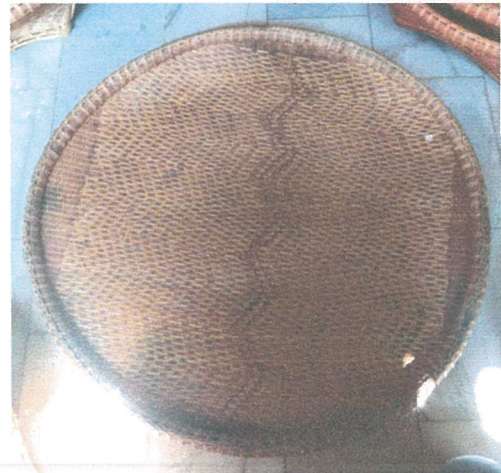
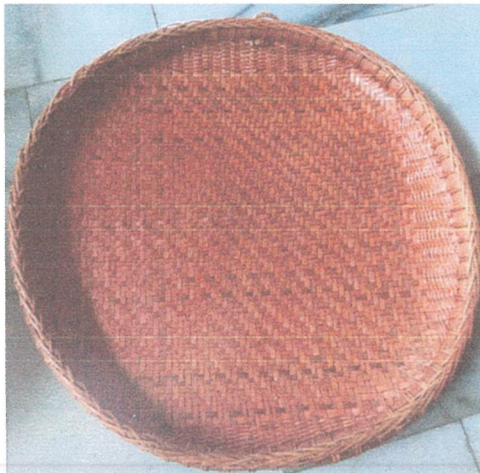
๑๓. รูปภาพประกอบคลังปัญญาผู้สูงอายุ (รูปภาพต้องมีความชัดเจน)

กระด้ง (ลายธรรมดา)

กระด้ง (ลายยักษ์คว่ำ)

ตะแกรง

กระบุง

กระบุงทาบ

กระบุงใส่เงิน

ตะกร้า

กระจาด

๑๔. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล.....นางสาวสุพิศ แจ่มพิมาย.....

ตำแหน่ง.....นักพัฒนาชุมชน.....

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ.....๐๘๖-๒๔๔๙๘๕๑.....

หน่วยงาน.....องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด.....

ที่อยู่เลขที่.....๘๘.....อาคาร.....หมู่.....๒.....ซอย.....

ถนน.....ตำบลโคกสะอาด.....อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี.....

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสำรวจ

แบบสำรวจข้อมูลด้านการรวมกลุ่มอาชีพในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบล / เทศบาล ..... ชัยไทยงาม .....

๑. ชื่อกลุ่มอาชีพ วิสาหกิจ สานผ้าไหมชุมชน.
จัดตั้งเมื่อ ๕ มีนาคม ๖๔. ประเภทกลุ่มอาชีพ วิสาหกิจ
๒. ผลผลิต / ผลิตภัณฑ์ / การบริการของกลุ่มอาชีพ ระบุ ไหมผ้าขาว, ตะกร้าพลาสติก.
๓. ชื่อหัวหน้ากลุ่มอาชีพ / ประธานกลุ่มอาชีพ น.ส. นภาพร ศรีสำราญ
สถานที่ตั้งกลุ่มอาชีพที่สามารถติดต่อได้ เลขที่ ๔๑ หมู่ที่ ๖ ซอย -
ตำบล วังยาง. อำเภอ เสนา. จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๐.
โทรศัพท์มือถือ ๐๙๖๘๕๒๙๘๗ E-mail : .....
๔. วัตถุประสงค์ของกลุ่มอาชีพ
ส่งเสริมการขาย ในชุมชนและตลาดภายนอก.

๕. รายชื่อคณะกรรมการบริหารกลุ่มอาชีพ

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง ในกลุ่มอาชีพ	อายุ (ปี)	ที่อยู่			เบอร์โทร
				บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
1.	น.ส. นภาพร ศรีสำราญ		49	28	6	วังยาง	๐๙๖๘๕๒๙๘๗.
2.	นางสุวิทย์ ศรีสำราญ		52	41	6	วังยาง	
3.	นางอภิญญา นอวอด.						
4.	นางศศิรินทร์ ชิวสรา.						
5.	นางวันฉาย แสงอนัน.						

๖. รายชื่อสมาชิกกลุ่มอาชีพ

ที่	ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	ที่อยู่			เบอร์โทร
			บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
1	นาง มณฑาทิพย์ สุงศิริราช	60	๑	๖	จี่องาม	
2	น.ส. คำมูล สิมใจ.	๕๘	๕	๖	จี่องาม.	
3	นาง สีเรือน นรมนาค.	๕๐	32/1	๖	จี่องาม	
4	นาง สันติพงษ์ ไพบรต์พันธ์	63	31/2.	๖	จี่องาม	
5	นาง กุญชรินทร์ ราชศิริ	53.	22/2.	๖	จี่องาม	
6	น.ส. ละม้าย ทนตรีพันธ์	๕๙	30	๖	จี่องาม	
๗	น.ส. เกษร สุงศิริราช	49.	28.	๖	จี่องาม.	
8	นาง ตามน ทอนอุดม.	59	1/1	๖	จี่องาม	
9	นาง สุวิทย์ สุงศิริราช	52.	41	๖	จี่องาม	
10	นาง สันนิษา เดวีรัมย์	๕1	31/1	๖	จี่องาม	
11	นาง สันติชน พิณสูง	54	14	๖	จี่องาม	
12	นาง สายทิพย์ ไทอุดม	65	41/1	๖	จี่องาม	
13	นาง สิมใจ ปลูกผลส้ม	๕๘	10	๖	จี่องาม	
14	นาง สิมใจ กองแก้วอุดม	53	21	๖	จี่องาม	
15	น.ส. วัฒนา ตัญญาสุวรรณ		23/1.	๖	จี่องาม	
16	น.ส. พิษณุพันธ์ สิริธรรม	๕๙.	38/1.	๖	จี่องาม	
1๗	นาง สุวิทย์ ไทอุดม	๖๘	3.	๖	จี่องาม	
18	นาง รวยรัมย์ มีมูลเกิด.	๖๙	38	๖	จี่องาม	
19	น.ส. มนต์น้อย เทาโค	๖4	45	๖	จี่องาม	
20	น.ส. มนเชียน สิมใจ.	๖3.	31	๖	จี่องาม	

๗. รูปภาพประกอบการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาชีพ

๘. สภาพปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ

ไม่มีปัญหา

มีปัญหา

- ด้านผลผลิต / ผลิตภัณฑ์ คือ .....
- ด้านการตลาด คือ .....
- ด้านการดำเนินงานของกลุ่ม คือ .....
- ด้านระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ คือ .....
- ด้านแหล่งเงินทุน คือ .....
- ด้านวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ คือ .....
- ด้านอื่น ๆ ระบุ คือ .....

๙. แนวทางขอรับการสนับสนุน การพัฒนา และการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ

ไม่มี

มี

- ด้านผลผลิต / ผลิตภัณฑ์ คือ .....
- ด้านการตลาด คือ .....
- ด้านการดำเนินงานของกลุ่ม คือ .....
- ด้านระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ คือ .....
- ด้านแหล่งเงินทุน คือ ขอรับการสนับสนุน และกลุ่มออมทรัพย์ ฯ
- ด้านวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ คือ .....
- ด้านอื่น ๆ ระบุ คือ .....

๑๐. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล นส. เคนธ ธีรวิสาช

ตำแหน่ง ประธานกลุ่ม

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ ๐๘๑๖๘๖๒๙๘๗

หน่วยงาน .....

ที่อยู่เลขที่ ๒๘ อาคาร ๖ ซอย -

ถนน - ตำบล วังใหม่ อำเภอ เสนา จังหวัด สระบุรี

แบบประวัติคลังปัญญาผู้สูงอายุ จังหวัดสระบุรี

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อ-สกุล นางจันทร์เพ็ญ อินทศร

เลขประจำตัวประชาชน

วันเดือนปีเกิด 16 ม.ค..2500

เบอร์โทรศัพท์ 089-4156423

๒. ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน (เลขรหัสประจำบ้าน)

บ้านเลขที่ 17/1 หมู่ที่ - ซอย 7 ตำบล แก่งคอย

อำเภอ แก่งคอย จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ 18110

๓. ที่อยู่ปัจจุบัน ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

บ้านเลขที่ 17/1 หมู่ที่ - ซอย 7 ตำบล แก่งคอย

อำเภอ แก่งคอย จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๑๐

๔. สถานภาพ โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต)๕. ความพิการ บกพร่องทางการเห็น/การได้ยิน การเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย การเรียนรู้/สติปัญญา อื่นๆ.....๖. การศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา (ปวช. / ปวส.) ปริญญาตรี อื่น ๆ.....

๗. อาชีพปัจจุบัน แม่บ้าน รายได้เฉลี่ย ๓,๐๐๐ บาท/เดือน

๘. สาขาคลังปัญญาผู้สูงอายุ

ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)	ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)
๑	การศึกษา		๒	การแพทย์และสาธารณสุข	
๓	การเกษตร		๔	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๕	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		๖	วิศวกรรม	
๗	สถาปัตยกรรม		๘	พัฒนาสังคม	
๙	กฎหมาย		๑๐	การเมืองการปกครอง	
๑๑	ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี		๑๒	ศาสนา จริยธรรม	
๑๓	พาณิชย์และบริการ		๑๔	ความมั่นคง	
๑๕	บริหารจัดการและบริหารธุรกิจ		๑๖	การประชาสัมพันธ์	
๑๗	คมนาคมและการสื่อสาร		๑๘	พลังงาน	
๑๙	ต่างประเทศ		๒๐	อุตสาหกรรม และหัตถกรรม	
๒๑	ภาษา วรรณคดี วรรณศิลป์		๒๒	วาทศิลป์	
๒๓	อื่น ๆ	การสานตะกร้า เกรียนโปรยทาน งานฝีมือ อาหาร ขนม			

๙. รายละเอียดคลังปัญญาผู้สูงอายุ/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน (ระบุคำอธิบาย/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน)

..... สานตะกร้าด้วยเชือกฟาง สานตะกร้าด้วยเส้นพลาสติก สานตะกร้าด้วยหวายเทียม เหยียบโยรยทาน
..... งานฝีมือต่างๆ อาหาร และขนม
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๐. ความเป็นมาของคลังปัญญาผู้สูงอายุ

..... ได้รับการอบรมตามโครงการที่เทศบาลดำเนินการ ศูนย์อดีตยา เบอร์ล่า แก่งคอยและความรู้ความสามารถได้รับ
การถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ
.....
.....
.....
.....
.....

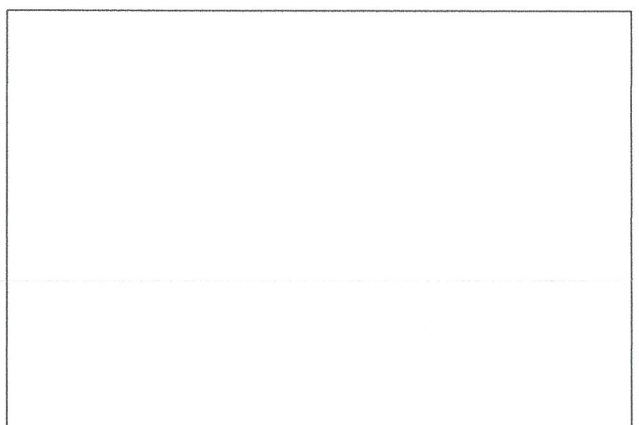
๑๑. การเผยแพร่คลังปัญญาผู้สูงอายุต่อชุมชน และสังคม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๒. แนวคิดการพัฒนาคลังปัญญาผู้สูงอายุให้ทันสมัย และสอดคล้องกับโลกปัจจุบัน

..... การเรียนรู้ไม่มีวันสิ้นสุด เรียนรู้ได้ตลอดชีวิตไม่จำกัดอายุ เพศ และวัย สามารถประยุกต์ให้เข้ากับการ
เปลี่ยนแปลงของยุคสมัย
.....
.....
.....
.....
.....

๑๓. รูปภาพประกอบคลังปัญญาผู้สูงอายุ (รูปภาพต้องมีความชัดเจน)

๑๔. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล.....นางสุนทรี คชประภา.....

ตำแหน่ง.....นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ.....

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ.....๐๙๘-๒๕๓๙๒๙๘.....

หน่วยงาน.....เทศบาลเมืองแก่งคอย.....

ที่อยู่เลขที่.....๑๒.....อาคาร.....สำนักงานเทศบาลเมืองแก่งคอย.....หมู่.....-.....ซอย.....-

ถนน.....พระพ้ายัพ.....อำเภอ.....แก่งคอย.....จังหวัด.....สระบุรี.....

แบบประวัติคลังปัญญาผู้สูงอายุ จังหวัดสระบุรี

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อ-สกุล นางเจริญ น้อยธรรรงค์

เลขประจำตัวประชาชน

วันเดือนปีเกิด 1 เม.ย.2491

เบอร์โทรศัพท์ 092-4603132

๒. ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน (เลขรหัสประจำบ้าน)

บ้านเลขที่ 117 หมู่ที่ - ซอย - ตำบล แก่งคอย

อำเภอ แก่งคอย จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ 18110

๓. ที่อยู่ปัจจุบัน ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

บ้านเลขที่ 117 หมู่ที่ - ซอย - ตำบล แก่งคอย

อำเภอ แก่งคอย จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๑๐

๔. สถานภาพ โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต)๕. ความพิการ บกพร่องทางการเห็น/การได้ยิน การเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย การเรียนรู้/สติปัญญา อื่นๆ.....๖. การศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา (ปวช. / ปวส.) ปริญญาตรี อื่น ๆ.....

๗. อาชีพปัจจุบัน แม่บ้าน รายได้เฉลี่ย ๕,๐๐๐ บาท/เดือน

๘. สาขาคลังปัญญาผู้สูงอายุ

ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)	ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)
๑	การศึกษา		๒	การแพทย์และสาธารณสุข	
๓	การเกษตร		๔	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๕	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		๖	วิศวกรรม	
๗	สถาปัตยกรรม		๘	พัฒนาสังคม	
๙	กฎหมาย		๑๐	การเมืองการปกครอง	
๑๑	ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี		๑๒	ศาสนา จริยธรรม	
๑๓	พาณิชย์และบริการ		๑๔	ความมั่นคง	
๑๕	บริหารจัดการและบริหารธุรกิจ		๑๖	การประชาสัมพันธ์	
๑๗	คมนาคมและการสื่อสาร		๑๘	พลังงาน	
๑๙	ต่างประเทศ		๒๐	อุตสาหกรรม และหัตถกรรม	
๒๑	ภาษา วรรณคดี วรรณศิลป์		๒๒	วาทศิลป์	
๒๓	อื่น ๆ	การสานตะกร้า เชือกฟาง หวายเทียม เส้นพลาสติก			

๙. รายละเอียดคลังปัญญาผู้สูงอายุ/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน (ระบุคำอธิบาย/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน)

.....สานตะกร้าด้วยเชือกฟาง สานตะกร้าด้วยเส้นพลาสติก สานตะกร้าด้วยหวายเทียม
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๐. ความเป็นมาของคลังปัญญาผู้สูงอายุ

.....ได้รับการอบรมตามโครงการที่เทศบาลดำเนินการ และศูนย์อติยา เบอร์ล้า แก่งคอย
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๑. การเผยแพร่คลังปัญญาผู้สูงอายุต่อชุมชน และสังคม

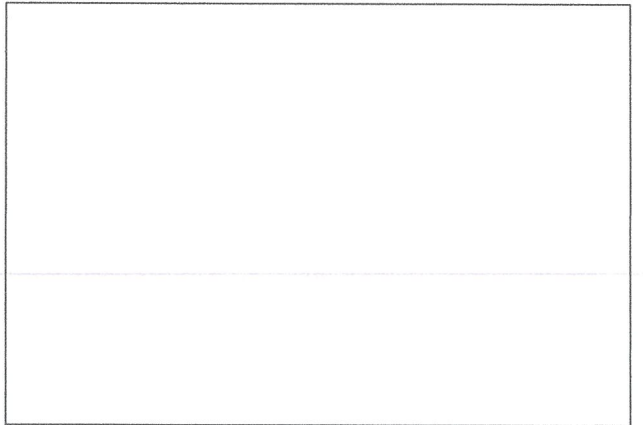
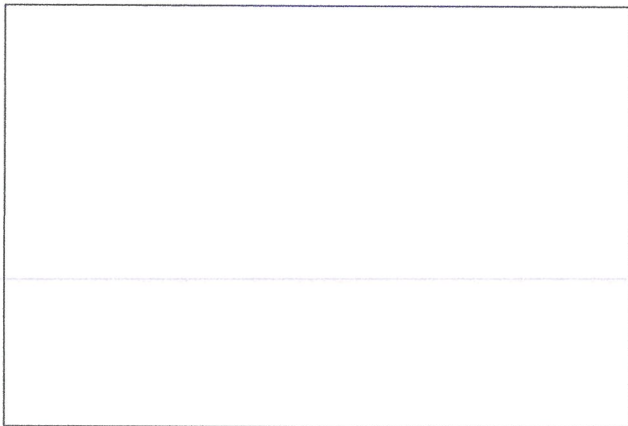
.....เป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนที่สนใจและหน่วยงานราชการ
.....
.....
.....
.....
.....

๑๒. แนวคิดการพัฒนาคลังปัญญาผู้สูงอายุให้ทันสมัย และสอดคล้องกับโลกปัจจุบัน

.....การเรียนรู้ไม่มีวันสิ้นสุด เรียนรู้ได้ตลอดชีวิตไม่จำกัดอายุ เพศ และวัย สามารถประยุกต์ให้เข้ากับการ
เปลี่ยนแปลงของยุคสมัย
.....
.....
.....

๑๓. รูปภาพประกอบคลังปัญญาผู้สูงอายุ (รูปภาพต้องมีความชัดเจน)

๑๔. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อนามสกุล- นางสุนทรี คชประภา

ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙๘-๒๕๗๙๒๙๘

หน่วยงาน เทศบาลเมืองแก่งคอย

ที่อยู่เลขที่ ๑๒ อาคาร สำนักงานเทศบาลเมืองแก่งคอย หมู่ - ซอย -

ถนน พระพายัพ อำเภอ แก่งคอย จังหวัด สระบุรี

แบบประวัติคลังปัญญาผู้สูงอายุ จังหวัดสระบุรี

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อ-สกุล นางสาวพร พรชัย

เลขประจำตัวประชาชน

วันเดือนปีเกิด 1 ม.ค..2498

เบอร์โทรศัพท์ 080-9987493

๒. ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน (เลขรหัสประจำบ้าน)

บ้านเลขที่ 15 หมู่ที่ - ซอย 7 ตำบล แก่งคอย

อำเภอ แก่งคอย จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ 18110

๓. ที่อยู่ปัจจุบัน ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

บ้านเลขที่ 15 หมู่ที่ - ซอย - ตำบล แก่งคอย

อำเภอ แก่งคอย จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๑๐

๔. สถานภาพ โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต)๕. ความพิการ บกพร่องทางการเห็น/การได้ยิน การเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย การเรียนรู้/สติปัญญา อื่นๆ.....๖. การศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา (ปวช. / ปวส.) ปริญญาตรี อื่น ๆ.....

๗. อาชีพปัจจุบัน แม่บ้าน รายได้เฉลี่ย ๓,๐๐๐ บาท/เดือน

๘. สาขาคลังปัญญาผู้สูงอายุ

ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)	ลำดับ	สาขา	ความเชี่ยวชาญ (ระบุโดยละเอียด)
๑	การศึกษา		๒	การแพทย์และสาธารณสุข	
๓	การเกษตร		๔	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๕	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		๖	วิศวกรรม	
๗	สถาปัตยกรรม		๘	พัฒนาสังคม	
๙	กฎหมาย		๑๐	การเมืองการปกครอง	
๑๑	ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี		๑๒	ศาสนา จริยธรรม	
๑๓	พาณิชย์และบริการ		๑๔	ความมั่นคง	
๑๕	บริหารจัดการและบริหารธุรกิจ		๑๖	การประชาสัมพันธ์	
๑๗	คมนาคมและการสื่อสาร		๑๘	พลังงาน	
๑๙	ต่างประเทศ		๒๐	อุตสาหกรรม และหัตถกรรม	
๒๑	ภาษา วรรณคดี วรรณศิลป์		๒๒	วาทศิลป์	
๒๓	อื่น ๆ	การสานตะกร้า เชือกฟาง เส้นพลาสติก			

๙. รายละเอียดคลังปัญญาผู้สูงอายุ/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน (ระบุคำอธิบาย/ความเชี่ยวชาญอย่างชัดเจน)

..... สานตะกร้าด้วยเชือกฟาง สานตะกร้าด้วยเส้นพลาสติก สานตะกร้าด้วยหวายเทียม
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๐. ความเป็นมาของคลังปัญญาผู้สูงอายุ

..... ได้รับการอบรมตามโครงการที่เทศบาลดำเนินการ ศูนย์อดีตยา เบอร์ล่า แก่งคอย
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

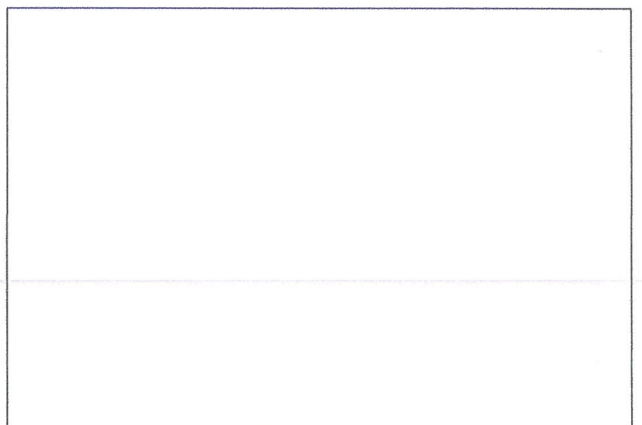
๑๑. การเผยแพร่คลังปัญญาผู้สูงอายุต่อชุมชน และสังคม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๒. แนวคิดการพัฒนาคลังปัญญาผู้สูงอายุให้ทันสมัย และสอดคล้องกับโลกปัจจุบัน

..... การเรียนรู้ไม่มีวันสิ้นสุด เรียนรู้ได้ตลอดชีวิตไม่จำกัดอายุ เพศ และวัย สามารถประยุกต์ให้เข้ากับการ
เปลี่ยนแปลงของยุคสมัย
.....
.....
.....
.....
.....

๑๓. รูปภาพประกอบคลังปัญญาผู้สูงอายุ (รูปภาพต้องมีความชัดเจน)

๑๔. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล...นางสุนทรี คชประภา.....

ตำแหน่ง...นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ.....

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ...๐๙๘-๒๕๗๙๒๙๘.....

หน่วยงาน...เทศบาลเมืองแก่งคอย.....

ที่อยู่เลขที่...๑๒...อาคาร...สำนักงานเทศบาลเมืองแก่งคอย...หมู่...-...ซอย...-

ถนน...พระพัยพ...อำเภอ...แก่งคอย...จังหวัด...สระบุรี.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่มดอกไม้จันทร์และหรีดประยุกต์

ที่	ชื่อ - สกุล	บ้านเลขที่	หมู่ที่	
1	นางเพชรลดา อภิวัฒน์	8/6	3	
2	นางพรทิพย์ สมัคสมบุญศรี	36	3	
3	น.ส.ัญญา ปุณพัฒน์	16/1	3	
4	น.ส.จรัสศรี ปุณพัฒน์	16	3	
5	น.ส.พิมพ์ สุริยะ	12/3	3	
6	นางอรรรณ จันทร์สารี	16	3	
7	นายรุ่งเรือง นิลล้อม	13	3	
8	นางอำพร รัตน์ะ	89/19	3	
9	นางสายบัว สุริยะ	12/3	3	
10	น.ส.ประคอง ปุณพัฒน์	21	3	
11	นางกรทิพย์ ชิตบัณฑิตย์	51	3	
12	นางทองม้วน มีสีดา	10/1	3	
13	นายศราวุธ อภิวัฒน์	86/9	3	
14	น.ส.่องพรรณ จันทร์สมร	16	3	
15	นางสมพร ทองลาย	30	3	
16	นางจันทร์เพ็ญ เนาว์นาน	18	3	
17	น.ส.ละออง ชมภู	15	3	
18	นางทูล ปุณพัฒน์	21	3	
19	นายสวิช ทองลาย	30	3	
20	นางสาวสุภาพร มณีเมือง		4	
21	นางโสภา ปานไทย		2	
22	นางฉวีวรรณ วงษ์ประเสริฐ		5	
23	นายนิพนธ์ จิตละมัย		5	
24	นายอัจฉริยะ พิณพิรมณ์		1	
25	นางสุภาพ โสภา		6	

๘. สภาพปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ

ไม่มีปัญหา

มีปัญหา

ด้านการผลิต/ผลิตภัณฑ์ คือ รูปแบบการผลิตซ้ำเดิม

ด้านการตลาด คือ ตลาดมีวงแคบๆ ไม่สามารถขยายตลาดได้ เนื่องจากตำบลข้างเคียง

มีกลุ่มเหมือนกัน

ด้านการดำเนินงานของกลุ่ม คือ -

ด้านระเบียบ ข้อบังคับ คือ -

ด้านแหล่งเงินทุน คือ -

ด้านวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ คือ ไม่สามารถทำเองได้ ต้องซื้อของ โดยของแพงขึ้น

ค่าขนส่งแพง

ด้านอื่นๆ ระบุ คือ

- ขาดสถานที่ทำ โรงเรือน เพื่อทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม

- งานศพไม่สั่งของกลุ่ม สั่งร้านดอกไม้สด หรือ จากตลาดในเมือง

๙. แนวทางขอรับการสนับสนุน การพัฒนา และการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ

ไม่มี

มี

ด้านการผลิต/ผลิตภัณฑ์ คือ ทางเทศบาลเส้าไห้/ กศน. ได้อบรมเพิ่มประสิทธิภาพให้กลุ่ม

ด้านการตลาด ทำป้ายประชาสัมพันธ์กลุ่ม ผลิตภัณฑ์ พร้อมเบอร์ติดต่อไปติดตามวัด

ด้านการดำเนินงานของกลุ่ม -

ด้านระเบียบ ข้อบังคับ -

ด้านแหล่งเงินทุน -

ด้านวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ คือ หากมีหน่วยงานมาอบรมเพิ่มจะมีอุปกรณ์มาให้ทุกครั้ง

ด้านอื่นๆ ขึ้นระเบียบโอท็อป ได้รับการสนับสนุนจากพัฒนาชุมชนอำเภอเส้าไห้ ส่งอบรมให้

ความรู้ ด้านการตลาดและผลิตภัณฑ์ ทำสติ๊กเกอร์แบรนด์

๑๐. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ - นามสกุล

นางเพชรลดา อภิวัฒน์

ตำแหน่ง

ประธานกลุ่ม

เบอร์ติดต่อ

๐๘๑-๙๒๘๕๐๘๘

หน่วยงาน

ปกครองอำเภอเส้าไห้ (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน)

ที่อยู่

๘๙/๖ หมู่ ๓ ตำบลเส้าไห้ อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี

แบบสำรวจข้อมูลด้านการรวมกลุ่มอาชีพในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบล / เทศบาล .....

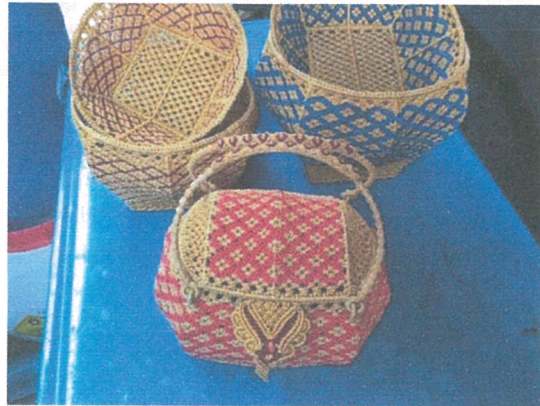
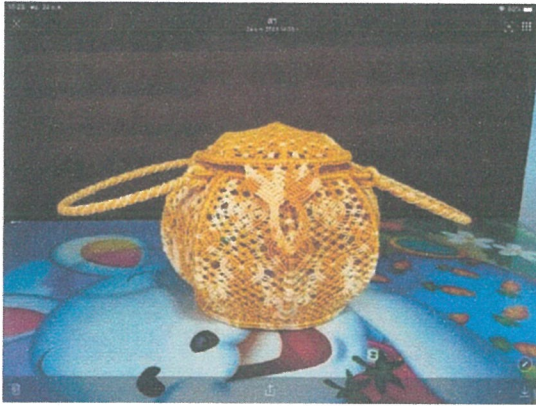
๑. ชื่อกลุ่มอาชีพ เครือข่ายผู้สูงอายุ
จัดตั้งเมื่อ ..... ประเภทกลุ่มอาชีพ .....
๒. ผลผลิต / ผลิตภัณฑ์ / การบริการของกลุ่มอาชีพ ระบุ ๑. บริการเรื่องแม่ทัพ
๒. บริการจากหมั่นรดน้ำต้นไม้
๓. ชื่อหัวหน้ากลุ่มอาชีพ / ประธานกลุ่มอาชีพ นาง ร่มเย็น ศรีสุวรรณ
สถานที่ตั้งกลุ่มอาชีพที่สามารถติดต่อได้ เลขที่ ๓๗/๘๗ หมู่ที่ ๑ ซอย .....
ตำบล เก้าไร่ อำเภอ เก้าไร่ จังหวัด สระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๖๐
โทรศัพท์มือถือ ๐๘๐ ๙๓๖๙๒๖๙ E-mail : .....
๔. วัตถุประสงค์ของกลุ่มอาชีพ เพื่อให้บริการช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย
มีอาชีพเสริม

๕. รายชื่อคณะกรรมการบริหารกลุ่มอาชีพ

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง ในกลุ่มอาชีพ	อายุ (ปี)	ที่อยู่			เบอร์โทร
				บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
1	นาง ร่มเย็น ศรีสุวรรณ	ประธาน	62	๓๗/๑๓๙	1	เก้าไร่	๐๘๐ ๙๓๖๙๒๖๙
2	นางศุภมาส ศรีสุวรรณ	เหรัญญิก	64	๓๗/๘๗	1	เก้าไร่	๐๙๙๓๑๐ 6626
3	นางไพจิตร หอมอยู่		47	๓๗/๑๒๗	1	เก้าไร่	๐๘๒ ๒๓๖ ๒๖๕๙
4	นางศุภวิมล อินทโมลี		53	๓๗/๒๐๓	1	เก้าไร่	
5	นางฉวีมาศ สาขาม่วง		43	๓๗/1	1	เก้าไร่	
6	นางสุวิภาภรณ์ มีธรรม		50	๓๗/๑๐๑	1	เก้าไร่	๐๙๕๙๓๐ 6๖๓๗๑
7	นางศุภพร รอดทรัพย์	เลขา	60	๓๗/๗๙	1	เก้าไร่	๐๘๑ 66๕๘๙๕๗

๗. รูปภาพประกอบการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่ม

๘. สภาพปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ

ไม่มีปัญหา

มีปัญหา

- ด้านผลผลิต / ผลิตภัณฑ์ คือ .....
- ด้านการตลาด คือ ไม่มีตลาดรองรับ. ในการกระจายสินค้า, แคนคิง
- ด้านการดำเนินงานของกลุ่ม คือ .....
- ด้านระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ คือ .....
- ด้านแหล่งเงินทุน คือ ไม่มีจาก กศน. ภายสินค้า / ोनอย ทุนในภาคนี้ในชุมชน
- ด้านวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ คือ .....
- ด้านอื่น ๆ ระบุ คือ .....

๙. แนวทางขอรับการสนับสนุน การพัฒนา และการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ

ไม่มี

มี

- ด้านผลผลิต / ผลิตภัณฑ์ คือ .....
- ด้านการตลาด คือ ไม่มีตลาดรองรับสินค้า, มีเครือข่ายในการกระจายสินค้า
- ด้านการดำเนินงานของกลุ่ม คือ .....
- ด้านระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ คือ .....
- ด้านแหล่งเงินทุน คือ ขอเงินกู้ยืมสินเชื่อกศน. เพื่อใช้ทำกิจการผลิตสินค้า ในระมอ่งการกระจายสินค้า; แคนคิง
- ด้านวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ คือ .....
- ด้านอื่น ๆ ระบุ คือ .....

๑๐. ข้อมูลผู้รวบรวมข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล ศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมอาชีพ

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ ๐๘๑-๘๖๓๙๑๖๕

หน่วยงาน เกษตรอำเภอเมือง

ที่อยู่เลขที่ 123 อาคาร หมู่ 5 ซอย .....

ถนน ..... ตำบล บ้านใหม่ อำเภอ บ้านใหม่ จังหวัด ศรีสะเกษ